

KORTVERSION

KLIMATFÄRDPLAN

KLIMATPOLITISKT PROGRAM

I KORTHET FEBRUARI 2018

miljöpartiet de gröna

1 | KORTVERSION AV KLIMATFÄRDPLANEN

Klimatet kan inte vänta. Nu är tidpunkten att vara politiskt modiga. Sverige är ett rikt och medelstort land med utmärkta förutsättningar för en grön omställning.

Visionen om att Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland är inte bara genomförbar, den är också eftersträvansvärd. Genom att våga genomföra unik politik och kombinera radikal klimatpolitik med ett väl fungerande välfärdssamhälle kan Sverige bli ett ännu starkare föregångsland för övriga länder att inspireras av. Omställningen sker redan runtom i Sverige och världen.

Samtidigt har jorden feber. De pågående och accelererande klimatförändringarna är ett existentiellt hot, både för mänskligheten, djuren och naturen som vi känner den. Livsmedelsförsörjningen för miljarder människor sätts på spel, människor tvingas på flykt, havsnivåerna stiger och världen drabbas allt oftare av översvämningar, stormar och andra extrema väderfenomen. Som så ofta är det de mest utsatta grupperna i världen som drabbas hårdast, världens fattiga och då särskilt kvinnor.

Därför är det tid för politiker att agera kraftfullt. Nu. Miljö- och klimatfrågorna står högst upp på Miljöpartiets politiska agenda. För att ytterligare samla, utveckla och konkretisera Miljöpartiets politik inom klimatområdet har partistyrelsen beslutat att ta fram en klimatfärdplan utifrån det arbete som partiets klimatnätverk gjort. Detta är en sammanfattning av den antagna klimatfärdplanen, som totalt innehåller 142 konkreta förslag för hur klimatutsläppen ska minskas.

2 | MOBILITET

Att ställa om transportererna är den största klimatutmaningen i närtid för Sverige. Miljöpartiets mål är att utsläppen från transportsektorns bränslen ska vara nära noll redan 2030. Förutom minskade klimatutsläpp kommer denna omställning även att bidra till mer hälsosamma miljöer i våra städer. En strategisk plan med konkreta åtgärder krävs för en övergång till el och andra förnybara drivmedel. Detta är ett urval av våra förslag.

- Gör omfattande investeringar i det befintliga järnvägssystemet i hela landet och bygg nya stambanor för höghastighetståg. För att kunna bygga klart dem så snabbt som möjlig bör de delvis finansieras med lån.
- Flygresorna behöver minska kraftigt, främst genom ekonomiska styrmedel. Flygskattens styrande effekt bör över tid öka och marknadsmässig utdelning av slottider för flyget (det vill säga start- och landningstider) bör utredas – en slags trängselavgift för flyget.
- Sätt upp ett mål om att Sverige ska sluta sälja fossila drivmedel 2030 och i högre grad bli självförsörjande på biodrivmedel.
- Inför de nya reglerna för miljözoner i stadskärnor för att ge kommuner möjlighet att skapa mer hälsosamma stadsmiljöer.
- SJ ska arbeta för fungerande och samordnad tågtrafik, inklusive nattåg mellan Europas huvudstäder och andra viktiga orter. Det ska gå enkelt att köpa tågbiljett via SJ till alla större städer i Europa.

- Inför ett nationellt, gemensamt biljettsystem för all kollektivtrafik, inklusive tilläggstjänster som låncyklar.
- Inför en differentierad avståndsbaserad skatt, en så kallad vägslitageavgift, på lastbilstrafiken.
- Slopas förmånsbeskattning av företagscykel och pendelkort.
- Skapa en nationell strategi för laddinfrastruktur i hela landet. Större vägar ska vara försedda med laddpunkter för elfordon redan år 2020. Viktigt är också att det skapas möjligheter för individer som inte bor i villa att ha tillgång till laddmöjligheter.

3 | 100 PROCENT FÖRNYBART

Sverige har fantastiska förutsättningar för förnybar energi. Vi har vattenkraften, skogen, jordbruksmark och goda lägen för mycket mer energi från vind och sol. Den tekniska utvecklingen inom förnybar energi går svindlande fort. Miljöpartiets mål är 100 procent förnybar energi.

- Verka för att subventionerna till fossil energi fasas ut, i Sverige, EU och globalt. Vi vill ändra reglerna för statsstöd och andra subventioner så att de stödjer genomförandet av Parisavtalet.
- Skapa en nationell solenergi strategi så att allt fler kan satsa på solex och solvärme.
- Uppgradera det svenska elsystemet så hela landet får ett smart, flexibelt och robust elnät som klarar av en ökad andel förnybar el och som står emot allt värre oväder.

- Utred hur fastighetsskatten för vindkraften kan reformeras så den kan gå till kommunerna där vindturbinerna står och hur fastighetsskatten från vattenkraften kan gå till de regioner där kraftdammarna finns.
- Ge grannar möjlighet att bli delägare när det byggs vindkraft.

4 | KLIMATSMART MAT

Det svenska jordbruket står för cirka 13 procent av de svenska klimatutsläppen sett från produktionsperspektivet, men merparten (70 procent) av den svenska matkonsumtionens utsläpp sker i andra länder, på grund av en omfattande livsmedelsimport till Sverige.

Det finns en stor potential att minska matens klimatpåverkan, både genom förbättrade produktionsmetoder, främjande av odlingsmetoder som ökar jordens kolinlagring, minskat matsvinn och förändrade kostvanor. En minskad köttkonsumtion skulle innebära en betydande minskning av den svenska livsmedelskonsumtionens klimatpåverkan.

- En statlig utredning bör göra en bred översyn av skattesystemet inom livsmedelskedjan i syfte att hitta vägar för att minska matens negativa klimat- och miljöpåverkan.
- Verka för klimatsmart mat som norm i offentlig sektor. Vi vill se fler försök med vegonorm vid offentligt finansierade evenemang och offentligt finansierade restauranger, som skolrestauranger.

- EU:s jordbrukspolitik, som står för nära 40 procent av hela EU:s budget, måste reformeras och minskas så att jordbrukspolitiken blir en kraft i klimatomställningen.
- Förbjud matbutiker att slänga mat som inte passerat bäst före-datum. Den maten ska istället säljas eller skänkas så att den tas till vara.
- Gör insamling av matavfall och annat organiskt avfall obligatoriskt.

5 | KLIMATSMART EKONOMI

För Miljöpartiet är socialt hållbar utveckling målet, ekologisk hållbarhet en förutsättning och ekonomi ett verktyg. Ekonomin måste rymmas inom planetens gränser och leda till att samhällsutveckling frikopplas från överkonsumtion av resurser. Världen står nu inför ett paradigmskifte, bort från den fossila energin och mot ett mer hållbart ekonomiskt system. Vi behöver ett förnyat fokus på grön skatteväxling, det vill säga att höjda skatter på sådant som är skadligt för miljö och klimat växlas mot sänkt skatt på arbete. De finansiella marknaderna måste regleras så att klimatrisker synliggörs och viktas, så att kapitalet styrs rätt.

- Reformera reseavdraget så det blir avstånds- och inte tidsbaserat, så att det gynnar lands- och glesbygd och att det utformas så det gynnar kollektivtrafiken.
- Reformera ROT-avdraget så det riktas om till ett stöd för energi- och klimatsmarta åtgärder och renoveringar och inför ett HYBER-avdrag (hyra-begagnat-reparation).

- De statliga AP-fonderna och annat offentligt sparande bör bara ha hållbara investeringar och därför bör investeringar i fossil energi fasas ut, divesteras.
- Privatpersoner ska enkelt kunna spara klimatsmart i gröna sparkonton. Ett hållbart sparande som öronmärks för utlåning till gröna investeringar. En procentuell andel av sparkapitalet kan dras av mot inkomstskatt vilket skapar en fiktiv ränta för spararen.
- Prylar ska vara lätta att reparera och inte gå sönder i förtid. Därför vill inom EU att ekodesigndirektivet kompletteras med krav mot att designa produkter med planerat åldrande.
- Inför pantsystem för flera varor, exempelvis elektronik (mobiltelefoner, datorer).
- Anta ett nationellt mål att hälften av alla flerbostadshus byggs med trästomme 2025.

6 | HÅLLBAR KONSUMTION — FRÅN FYRA JORDKLOT TILL ETT

Om hela jordens befolkning konsumerade lika mycket som det svenska genomsnittet skulle det behövas drygt fyra jordklot med naturresurser. Vi behöver prioritera mer fritid och inte bara hög köpkraft om vi ska klara klimatmålen.

- Arbetstidsförkortning är en viktig klimat- och välfärdsfråga. Vår vision är ett arbetsliv som präglas av en hälsosam balans mellan arbete och fritid.

- Inför etappmål per mandatperiod för minskning av konsumtionens klimatpåverkan.
- Främja nudging, mobility management och effektiv information för mer hållbara beteenden.
- Sverige bör förbjuda plastpåsar gjorda av fossil råvara och verka för ett europeiskt förbud.

7 | EXTREMT VÄDER OCH KLIMATANPASSNING

Klimatförändringar är inget abstrakt i framtiden. Det förändrade klimatet är redan här och förändringarna blir allt mer extrema ju mer klimatet hettas upp. De senaste tre åren har alla varit de varmaste sedan mätningarna började på 1800-talet. Globalt orsakade klimatrelaterade oväder så stora försäkringsskador att 2017 var det dyraste året någonsin.

- Kommuner och landsting/regioner måste ta fram handlingsplaner för att klara värmeböljor.
- Anpassning av transportinfrastrukturen till ett förändrat klimat bör tydligare ingå i de transportpolitiska målen. Det är prioriterat att åtgärda de mest kritiska svagheterna i transportinfrastrukturen.

8 | MINDRE ÄN NOLLUTSLÄPP

Världens samhällen behöver i snabb takt ställa om till nollutsläpp av koldioxid och andra växthusgaser. Det finns en stor risk att den globala omställningen inte kommer snabbt nog. Negativa utsläpp – alltså upptag av växthusgaser från atmosfären – ger oss en möjlighet att fördröja tidpunkten då vi når en ökning av jordens medeltemperatur med 1,5 eller 2 grader.

- Sverige ska arbeta globalt för att avskogning stoppas och att skogar restaureras, till exempel genom att öka utvecklings-samarbetet kring att minska avskogningen.
- Gynna forskning, utveckling och användning av biokol. Det erbjuder en möjlighet att lagra in kol samtidigt som det anses tillföra flera goda egenskaper såsom förbättrad vattenhållning och markstruktur samt minskat läckage av näringsämnen. Verka för att produktion och nedmyllning av biokol ska främjas via EU:s jordbruks- och regionstöd.
- Ta fram en svensk strategi för negativa utsläpp och samarbeta mer internationellt om det. Satsa mer på forskning, tester och utvecklingsinsatser inom olika områden för negativa utsläpp.

9 | ETT GLOBALT KLIMATLEDARSKAP

Sverige är ett rikt och medelstort land med utmärkta förutsättningar för en grön omställning. Visionen om att Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland är inte bara genomförbar, den är också eftersträvansvärd. Den omställning vi vill genomföra leder till ett mer jämlikt och demokratiskt samhälle med ökad livskvalitet.

Genom att våga genomföra unik politik och kombinera radikal klimatpolitik med ett väl fungerande välfärdssamhälle som är socialt hållbart kan Sverige bli ett ännu starkare föregångsland för övriga länder att inspireras av. Vi ska även vara starkt pådrivande i internationella klimatförhandlingar.

- Sverige ska inom EU kraftfullt verka för att EU:s klimatambitioner höjs i syfte att nå Parisavtalet. Sverige ska verka för att EU:s budget och verksamhet anpassas till klimatmålen samt att även EU:s övriga medlemsländer tar sitt klimatansvar.
- Sverige bör driva kravet att kraftigt sänka EU:s utsläppsgränser för nya bilar till 70 g/km CO₂ till 2025 och 35 g/km CO₂ till 2030.
- Sverige bör i alla relevanta internationella forum verka för ett skydd av arktiska vatten samt motverka exploatering och utvinning av olja i området.
- Vi bör systematiskt främja etablerandet av testbäddar för klimatsmarta lösningar och innovationer i olika sektorer.

**Vi både kan och måste göra
ännu mer. Nu är tidpunkten
att vara politiskt modiga.
Sverige ska bli världens första
fossilfria välfärdsnation.**

*Läs mer i vår 77 sidor långa
version av klimatfärdplanen.*

